

Marko Novak

TERRA INCOGNITA

PIKOVA DAMA

Dama, črna roža med kadilom in urokom,
sedi usodi na ramenih in čaka slepo
slutnjo v zasedi. Vonj po dimu.

Zgubljena ovca se zaleti v labirint
in steno. Išče vhod v skrito karto.

Neprodana duša hoče okno, izgubljena čreda
v pobesnoli noči kliče treznega pastirja.

Vrže asa, svojo sliko, v roke neznani
maski. Milost v preizkusu zdaj povabi
luno. Odgrne zadnjo mrežo in zasenči
mit umika, vedno z roso v plamenu.

Nenadoma zasije dama, pik zamaje mizo
in se zvezda zvrne kocki preko roba.

Struna odzveni iz tišine v grobu in zarije
novo brazdo v ogledalo, kjer je sonce

do trenutka, ko za mizo izplava prava karta,
igra brez razloga in oblaki spet so krivi,
da zmaga dama, v senci hladnega poljuba.

GORA

Boji so že davno mimo in sinovi
rastejo v travah. Klijejo iz korenin.
Soncu v kruh in mleko, da se ne

skloni pred porazom, ki jo je spreminil.
Ne miruje, raste z bilko in zori iz

dneva v dan v njenem vetru tudi sama.
Gora, zdi se trdna v svojem potovanju.

Živi le kratke zgodbe, ki jih pletejo
o njej ob večerih samuraji. Ponosni na
oblake jo hranijo s svojimi zmagami.
Vračajo se prehojene poti in obzorja.

Ne beži pred iluzijami, ki jo zibljejo
na robu prepada, jo zasekajo v kamen
in steblo. Iztrgajo ji prsi, zarijejo
v mehko zemljo, ki se upira ter bori.

Neomajna je, ko izgine siva slava z
umrlimi vojščaki. Senco si opere iz
obraza. Vsa v zelenju, gora Fudži.

LISTJE

Potrebna so leta, da obrodi drevo svoj plod,
svinčeno listje, ki se igra v zavetju z vetrom.
Iz neznanih krajev pridejo po zapuščeni poti

avgustovski večeri. Pogovori trajajo tja dolgo
v noč. Dnevi se vlečejo in v zenitu sonči svoje
žile. Hrepeni po steklenici dežja, ki je slana
kri. Suša grize v kosti. Oplojena zemlja nikdar

ne laže, ko dozori poslednji sad. V zraku je trpek
občutek, nekaj se poslavlja. Manj je v krošnjah
svatov in se slika izgublja iz pogleda ter
pogreza v tišino. Preko hribov se prebija noč.

Bela je kot sneg. Popelje v dolgo spanje,
v sanje prebudi, v stare rane prednikov, ki so
bili trenutki. Prešteva prazne veje, ptice,
ki si želijo juter, novih obzorij, spet višav

da izplava sonce. Vkleta krila prebijejo oklep
vseh starih grehov, ki je iz betona, kot bi lovila
sapo in hotela izplavati na gladino in se
razbohotiti v vetru, ki raztresa seme po planjavi
in ga prinese v neko sobo, odprto okno. Ko se dela
dan in so v zraku nove obljube, se nekomu zdi,
da ni listje nemo in da odseva svojo zgodbo.

KAPLJE

Na ulici, v ogledalu brišejo soncu obraz. Padajo iz sivine, iz nedojetih oblakov. Tako daleč so in so blizu, vedno na poti. Nenadoma prihajajo v nas kot

preživete ure in dnevi. Leta pa so nezaznavna. Vrnejo nas v deževno uro, v luže nekega popoldneva in bežimo stran od njih, ki trajajo s sekundami. Plazijo se v kosti. Kličejo nazaj v spomin

minule sape, da spet zadihajo, imajo dan in se poslovijo iz molčečih, polnih trenutkov. Občutijo, da so in izpuhtijo tja v praznino, v nemiren dom, ki se noče razodeti. Vsaka je svoj delček

peska. Pada, se zgubi na kamnu, v zemlji in ima svoj pomen, ki zasveti ali potemni. Ko se nas dotaknejo, smo mokri. Padajo le iz temnega neba, sonce jim je smrt in se zdani. Kam izginejo, ne vemo.

Morda včasih, ko so dolge ure in dežuje, izplavajo iz zemlje ali duše, kjer so skrite. Napolnijo kozarce s svežo roso, ki jo prekmalu izpijemo.

OREL

V skali je zapisano ime, obsojen na višavo in večno zmagu. Zgodi se v zavetju ledenika, v mrzli senci, ki jo hrani gora, da rodi

mogočnega v osami. Potuje med najvišjimi vrhovi, vedno v dotiku z zvezdami in luno. Ogrne sonce, ki zahaja v deročo reko, se opere in je oče jutru. Odpre mu pogled

iz višine. Vedno v lovu za oblaki, z gromom v zasedi, v kljunu nosi strelo. Boter je dežju v dolini in se zjoče nad usodo bilke, ker se je predala vetru in je potemnela.

Je ponosen v letu nad drevesi, visoko nad viharji, ki divjajo v globeli. Čist je v

snežnobeli pesmi, odmeva nad sotesko. Pojavi
se rosa in zajadra v tišini soncu v roke, zlije

se v svetlobo, na ravnino in zgubi v travi
med kamenjem in med cvetjem. Kdo ve, ali kdaj
vzleti v nas, ko iz severa zapihajo vetrovi.

TERRA INCOGNITA

Roka se zarije v prst. Drobec stiska v pesti.
Odpri se na dlan. Zasveti klic iz daljave,
zdi se brezno. Tu pred nami ranjena žival leži,

ječi in rjove. Gola v molitvi prosi dež in seme,
naj oplodi. Išče sonce in so solze. Zgodi se. Srečna je
in oplojena. Izbruhnejo gejziri, brsti še kamen v pripeki.
Vse raste, živi v bršljanu, ki se preriva in razteza

med hladnimi zidovi. Seže v vsako brazdo. Krtu nosi
smrt. Daje vse. Je mati, vodnjak v puščavi, ki ponuja
reki pesek in glino, da jo oblikuje. Curek se preliva
preko skale, prihaja nov obraz v pozdrav. Zorijo trave.

Dokler ne zasije noč v globeli in pozove k sebi še
najdrznejše med ptiči. Terja krila, ker je podarila
peruti. Pride čas, se čudiš, da prej zelena preproga
sedaj črna kravata, okoli vratu. Zaloti te, da ne veš,

čepprav si bil njena brazda, orač in sejalec. Ji vedno
pisal odgovore s poti domov. Takrat se sploh nisi zavedal.
Poslala ti je le platnice in v njih zaprte knjige.

MEMENTO MORI

Ob svežem grobu se spusti večer. Lastovke so odletele
v gnezdo, ljudje vsaksebi, v varno zavetje kaminov.
Povsod tišina. Spomin zajadra s tokom po prehojeni

strugi, naproti prednikom in zaprašenim zgodbam. Nekoč
na potovanju preko rek in v smeri oceanov. Mimo mnogih
let nazaj domov. Korenine so počakale, ne klonile pred
porazi, kal je še ostala. Je v srcu, hrani se v zemlji.

Rodi glasove v grobu, zvoke. Obudijo nek klepet, takrat pod lipo, ob ognju, z mislimi na potepu. Trava je polna stopinj. V sebi hrani samo ene trenutke. So od včeraj ali od zmeraj. Varuje mrtve in jih pozove iz pozabe, ko smo tu. Pred odhodom se skloni tudi sama. Poleže se pod drevo in je večer. Sveča nas opomni, nekam se mudi. Ob grobu se topi v ledeno noč. Naenkrat se zgodi. Zaiskri nemir. Nismo še pregnali noči in že nas nekaj vleče. Zbudimo v jutro, v naročje cvetju. Nov je dan. Zajahamo norosti krila, zbežimo v pijani ples. Z jokom, pesmijo in smehom rastemo v drevo. Zakopljemo se med zeleno listje. Oddahnemo si. Kosa je zaspala v travi.

VOLK SAMOTAR

Pod snežnimi vrhovi so ga zazidali v zapuščeno luknjo. Skrili pred soncem v kletko, ga vklenili med hladne veje. Zaspal je v steni in postal ledeno jeklo. Ko posije sonce, se ne zgane. Kri mu je zmrznila v žilah. Čaka novo rojstvo, svoje vstajenje v viharni noči. Bog je, v temi in grozi demonom, doma v slapovih pekla. Boji se ga še maska časa, ker pomeni moč in upanje ob solzah. Zobe zarije v kamen, da pregrizne popek. Tako razpre v rožo še najmanjšo mravljjo, ki se zdi bedna. Je strup in sika iz pogleda kačje sline. Pomeni upor prepihu, ki preti, da izruva steblo iz podarjenih korenin ter odnese usodo s hudournikom v pozabo. V senci išče rožo takšen samotar, med izgubljenjo čredo ovac, vedno na preži. Pokončen in ponosen, ime mu je življenje. Sploh ne rani, vedno samo ubija. Odseva boj večera z jutrom, v krogu. Zapusti v plamenih suho slamo in prihlapi z roso. Terja svežo kri, da jo zažene na kršove, požene na najvišje vrhove in razlije po požgani travi. Dela se dan, potuje jutro. Hoče čisto sonce, ko vzide, ne oblake. V jami pogasi vse sveče. V gnezdu zapusti mladiče in rodi bobra, slepega z volkuljo. Kradeš mu hrano in ga preganjaš v osamo, čeprav ti je brat, je tvoja svetla senca. Zjutraj vstaneš in se vržeš v kalni potok. Ne utopiš se, volk je s teboj.

KAPLJA za roki med iskanjem
 kaj veva za nekakšno končuo verje
 Iz pijanega poljuba ptice,
 v begu pred oblaki,
 zajezi krila žejne reke.

Prinaša solzo
 na obrazu jutra,
 se ne boji izhlapeti
 iz pogleda vetra.

Med koreninami izbira roke,
 ki bi jo ponesle listju,
 ko sveti med sencami
 in gozdovi spijo.

S pismom mavrice
 zapušča prazne steze,
 v ognju sporočilo.

TEMA RAZPOLAVLA DOSEGLIVO

naspekanec drobtinice svetlice
 očaran od naključnega cvetenja
 kamen se spusti v libost teme

kapljevinasti roji s stopa
 utirajo se v presledkih utipa
 toda vse je zunaj časa

toma razpolavljiva dosegljivo
 drugo vse je očitaj neoprijljivo
 le stih spreda mečilo kranje